

Nagyi projekt

Híd a generációs szakadék felett
Révész Bálint: Granny Project

Három egyetemista srác úgy dönt, hogy olyat csinálnak, amit nagyon kevesen: lelkes odafigyeléssel hallgatják meg nagymamáik történeteit. A *Granny Project* az a film, ami után azonnal fel akarjuk majd hívni a nagyszüleinket.

Hét éven keresztül készült Révész Bálint dokumentumfilmje, ami egy játékos, mégis mélyreható utazás a huszadik századi történelemben. A három fiatal (Révész, Meredith Colchester és Ruben Woodin Dechamps) a brightoni egyetemen találkoztak és egy idő után rádöbbenek arra, hogy mindhárójuk nagymamája különleges múlttal rendelkezik: a magyar holokauszt túlélő, aki később kommunista lett; a náci szimpatizáns német család sarja és az angol kémnő, aki kezét fogott Churchill-lel és Hitlerrel is. **Három ország, három nő, akik teljesen máshogy éltek meg a huszadik század meghatározó eseményeit, mégis közös pont bennük, hogy mindhárunkban mély nyomott hagyott a háború.**

A *Granny Project* nagyszerűsége abban rejlik, hogy a szörnyű múltat képes kreatívan és humorral tálalni anélkül, hogy tiszteletlen lenne. Nem beszélő fejeket látunk, akiknek történeteinek nyomasztó zenével és sokkoló archív felvételekkel vannak aláfestve, hanem nagymamákat, akik imádott unokáiknak mesélnek. Ráadásul ezek az unokák nem akármilyen unokák: okoskodó értelmiségi fiatalok, akik a cigifüstös kocsmák helyett most a nagymamáik körében elmélkednek arról a világról, amit ők már csak a történelemlapokról ismerhetnek.

A film egyik pontján Meredith, a brit srác beismerni, hogy mennyire fárasztó az öregekkel beszélni, hiszen olyan lassúak, és mindig az jut eszébe, hogy mennyi mindent csinálhatna az idő alatt, amíg őket hallgatja. Nagyon jó döntés volt ezt a vallomást benne hagyni a filmben, hiszen tegye a szívére a kezét az, aki nem érezte legalább egyszer, hogy bosszantó időpazarlás a nagyszülő soha véget nem érő történeteit udvariasan hallgatni. Mindig megdöbbenő szembesülni első kézből azzal, hogy mégis mi volt ez a második világháború, abba pedig sokszor nem is gondolunk bele, hogy **ezer háborús filmnél is hitelesebb forrás lehet az egyik családtagunk.**

Révészék dokumentumfilmje egyfajta **kedvcsináló is, mivel bemutatja, hogy a generációs szakadékok igenis átívelhetők.** Ahelyett, hogy mogorván szidjuk az előttünk/mögöttünk lévő generációt, némi munkával meg tudjuk találni a közös hangot. Persze a kommunikáció sosem lesz ideális, és ezt jól alátámasztja az, hogy Révészéknek hét év kellett, mire egy másfél órás dokumentumfilmre elengedő anyagot el tudtak készíteni. A generációs távolság valóban áthidalható, **de a hidat megépíteni időbe telik.**

A „szereposztás” elég erős: **a három nagymama három nagyon eltérő, mégis karizmatikus személyiség.** A három unoka ugyanolyan fontos része a filmnek, mint a nagymamák: **ők jelképezik a fiatalságot, akik a jelen szűrőjén keresztül értelmezik a történelmet.** Látszólag komolytalan hozzáállásuk egyedi hangulatot ad a filmnek, így sokkal könnyebben fogyaszthatóvá válik a történet, mégsem veszít jelentőségéből.

A narratíva a készítőkhöz hasonlóan játékos, ebből adódóan minimálisan beszélhetünk felépítésről, sokkal inkább egy hangulatfilm a *Granny Project*, tele csodálatos pillanatokkal. Vannak ugyan aránytalanságok – a nagydumás britek például jóval többet szerepelnek, mint a visszafogott németek – de hét évnyi anyagot elég nehéz lenne egy koherens egészé összevágni, így érthető a családi videókra jellemző összevisszaság. **Igazi gyöngyszem a *Granny Project*, amiben tökéletes egységet alkot a fiatalok kíváncsisága és az idősek életbölcssége.**

A XX. SZÁZAD NAGY HÁRBORÚIT MEGISMERNI RÖVIDESEN MÁR CSAK KÖNYVEKBŐL ÉS FILMEKBŐL FOGJUK. A RÉSZTVEVŐK SZÁMA FOLYAMATOSAN CSÖKKEN AZ IDŐ ELŐREHALADTÁVAL. BÁRMELY MEGBÍZHATÓ CIKK, ELŐADÁS, KÖNYV ELLENÉRE, A LEGHITELESEBB FORRÁSNAK MÉGIS AZ SZÁMÍT, HA AZ ESEMÉNYEKET MEGÉLŐ SZÁMOL BE AZ ÁLTALA TAPASZTALTAKRÓL. A VILÁGHÁBORÚK VÉGKIMENETELÉVEL KAPCSOLATBAN MÉG A TÉMÁBAN JÁRTASABBAK VÉLEMÉNYE IS MEGOSZLIK, HOGY MENNYIRE VOLT IGAZSÁGOS, VAGY SEM. BÁRMELY OLDALRÓL NÉZZÜK, EGY DOLOGBAN MIND EGYETÉRTHETÜNK: A GYŐZTESEK ÍRJÁK A TÖRTÉNELMET.

TE MEGKÉRDEZTED MÁR NAGYSZÜLEIDET, HOGY MIT ÉLTEK MEG?